

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
22.11.2022

AUTOTUOJAT JA -TEOLLISUUS

AUTOALAN KESKUSLIITTO

HE 263/2022 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden liikenteenalan lakien muuttamisesta

- ulkomailta vuokrattavien tavara-autojen lainsäädännön muutos

Hanna Kalenoja
Liikenteen erityisasiantuntija
Autotuojat ja –teollisuus ry, Autoalan Keskusliitto

Ulkomailta vuokrattavien kuorma-autojen lainsäädäntömuutos

- lakiesityksen mukaan tavaraliikenneluvan haltija voisi käyttää toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon rekisteröityä vuokrattua moottorikäyttöistä ajoneuvoa kaupallisessa tavaraliikenteessä kahden perättäisen kuukauden ajan kalenterivuodessa ilman ajoneuvon rekisteröintiä liikenneasioiden rekisteriin
- liikennepalvelulakiin esitettyjen muutosten taustalla on direktiivimuutos, jonka tavoitteena on, että kuljetusyritykset tai autojen vuokraus- ja leasingyritykset voivat nykyistä nopeammin vastata lyhytaikaisiin, kausiluonteisiin ja tilapäisiin kysyntähuippuihin
- kuorma- ja pakettiautojen vuokramarkkina on Suomessa suhteellisen pieni: Suomessa on arviolta 500 vuokrakäytössä olevaa kuorma-autoa ja noin 3 500 yli 2,5 tonnin pakettiautoa
- direktiivin muutokset on viritetty erityisesti Keski-Euroopan maiden kuljetustoimialan tarpeisiin, sillä Keski-Euroopassa rajat ylittävä liikennöinti on yleistä ja vuokrakuorma-autojen markkina on laajapohjainen
- direktiivin sallimat rajoitukset olisi Suomessa perusteltua ottaa käyttöön, sillä liikenteen verotus on Suomessa korkeaa esimerkiksi lähellä sijaitseviin Baltian maihin verrattuna
- myös vakuutus- ja liikennekelpoisuusvaatimukset poikkeavat Suomessa muista jäsenmaista

Autoilta tulisi edellyttää rekisteröintiä 30 vuorokauden käytön jälkeen

- jäsenvaltiot voisivat lisäksi direktiivin perusteella asettaa vaatimuksen ajoneuvojen rekisteröinnistä jäsenmaan sääntöjen mukaisesti – Suomessa 30 päivän käytön jälkeen
- mikäli ulkomaisilta kuorma-autoilta ei edellytetä rekisteröintiä, ne eivät myöskään ole ajoneuvoverovelvollisia, kuten Suomeen rekisteröidyt ulkomaiset ajoneuvot ja autot välttyisivät Suomessa vakuutus-velvollisuudelta
- laki ei rajoita auto vuokrakausia yhteen kahden kuukauden jaksoon, vaan käytännössä auto voitaisiin tuoda vuokrattavaksi Suomeen siten, että se vaihtaisi kahden kuukauden välein asiakasyritystä
- laissa ei edellytetä, että ajoneuvo palaisi rekisteröintimaahansa vuokrakauden jälkeen ja vaikka tällainen edellytys lakiin lisättäisiin, sen valvonta olisi erittäin hankalaa, sillä auto voisi heti käynnin jälkeen palata uudelleen Suomen vuokrattavaksi
- ulkomaille etabloitunut vuokrayritys voisi kahden kuukauden vuokrajaksoja sommittelemalla pyörittää merkittävää kuorma-autojen vuokraustoimintaa ilman kotimaisia vero- ja vakuutusvelvoitteita
- ulkomaille rekisteröityjen ajoneuvojen valvonta on ongelmallista, sillä autojen tiedot eivät näy samoissa rekistereissä kuin suomalaisten ajoneuvojen - näin ollen tietoa ajoneuvon katsastus- ja vakuutustiedoista on hankala saada

Autoilta tulisi edellyttää rekisteröintiä 30 vuorokauden käytön jälkeen

- mikäli lakimuutos hyväksyttäisiin esitetyssä muodossaan, ulkomailta luvanvaraiseen tavaraliikenteeseen vuokratuilta ajoneuvoilta edellytettävät rekisterimerkinnät olisivat huomattavasti kevyemmät kuin kotimaasta vuokrattavilla tavara-autoilla
- liikennepalvelulain mukaisesti kotimaasta vuokrattavan ajoneuvon haltijaksi tulee liikenneasioiden rekisteriin merkitä autoa käyttävä kuljetusyritys, jos kyse on luvanvaraisesta liikenteestä
- lakiesityksen mukaan tällaista velvoitetta ei asetettaisi, vaan liikenteenharjoittajan tulee ilmoittaa vuokrattujen ajoneuvojen rekisteritunnukset ja vuokrasopimuksen kesto Liikenne- ja viestintävirastolle - ulkomailta vuokratun ajoneuvon rekisteröinti- ja vuokrausehtojen noudattaminen todistettaisiin liikenteen valvojan pyynnöstä sähköisellä tai paperimuotoisella asiakirjalla, joka on pidettävä mukana ajoneuvossa
- asiakirjalla tarkoitetaan asianmukaista vuokrasopimusta tai sen oikeaksi todistettua jäljennöstä

Luvanvaraiseen liikenteeseen vuokrattavan kuorma-auton rekisterimerkintävaatimukset kotimaasta ja ulkomailta vuokrattavilla autoilla

Kotimaasta vuokrattava kuorma-auto

- asiakasyritys tulee merkitä auton haltijaksi
- yritystä ei ole mahdollista merkitä 1. haltijaksi, jotta ajoneuvoverovelvollisuus ei siirtyisi kuljetusyritykselle
- leasingyhtiö tarvitsee haltijamerkintöjen muutoksia varten valtakirjan rahoitusyhtiöltä
- vain osa vuokrauspalveluja tarjoavista yrityksistä on REKI-käyttäjiä - muiden yritysten tulee tehdä rekisterimerkintä-muutokset katsastusasemalla
- Traficomin oma asiointi -palvelun käyttäminen ei ole mahdollista, jos vuokraamo ei ole merkittynä auton omistajaksi tai haltijaksi

Ulkomailta vuokrattava kuorma-auto

- kuljetusyritys ilmoittaa ajoneuvojen rekisteritunnukset ja vuokra-sopimuksen keston Liikenne- ja viestintävirastolle
- vuokrasopimus pidetään mukana autossa

=> mikäli ulkomailta vuokratuille ajoneuvoille sallitaan lakiesityksessä esitetty menettelytapa, jossa tavaraliikenneluvan haltijan ilmoittaa luvanvaraiseen liikenteeseen käyttämiensä ulkomaisten ajoneuvojen rekisteritunnukset Traficomiin, vastaava liikenneasioiden rekisterimerkintää kevyempi menettely tulisi sallia myös kotimaasta vuokrattavien kuorma-autojen haltijuuden ilmoittamiseen

Autoalan muutosesitykset lakiluonnokseen

- esitämme liikennepalvelulakiin muutosta, jossa edellytettäisiin toisesta EU-maasta vuokrattujen ajoneuvojen rekisteröintiä kansalliseen liikenneasioiden rekisteriin 30 vuorokauden käytön jälkeen
  - tällöin ajoneuvot saataisiin kotimaasta vuokrattuja autoja vastaavasti vero- ja vakuutusvelvollisuuden piiriin ja niitä koskevat rekisteröintivaatimukset olisivat vastaavat kuin Suomeen rekisteröityjen vuokra-ajoneuvojen - tämä olisi tasapuolisen kilpailutilanteen kannalta olennaisen tärkeää
  - lainsäädäntö ei saa ohjata tilanteeseen, jossa vuokraustoiminnassa käytettäviä autoja olisi taloudellisista syistä perusteltua rekisteröidä edullisen verokannan ja kevyiden rekisteri- ja vakuutusvelvoitteiden maihin
  - tavara-autojen leasing- ja vuokraamomarkkinan toimijat ovat keskimäärin pieniä tai keskisuuria yrityksiä, joten suurten ulkomaisten toimijoiden markkinoilletulo heikentäisi merkittävästi kotimaisen vuokraamotoiminnan edellytyksiä
  - kilpailutilanteesta muodostuu epäterve, mikäli ulkomailta vuokrattavilta ajoneuvot välttyvät ajoneuvoverolta ja vakuutusvelvollisuudelta
  - muutos saattaisi johtaa kaluston osittaiseen ulosliputtamiseen halvemman verotason maihin, joihin rekisteröityjä autoja vuokrattaisiin kotimaiseen liiketoimintaan kahden kuukauden jaksoissa autoa vaihtaen
- ulkomailta vuokrattavien autojen käyttöä ei tulisi sallia yrityksen omaan lukuun tehtävissä kuljetustehtävissä - direktiivi sallii myös tämän rajoituksen kansallisesti sovellettuna